

у воді». Завдяки її методиці немовлята плавають у басейні, хвацько пірнають і плавають у ластах.

Найпершим кандидатом у «рибки» стала власна дитина пані Тетяни. Поступово практика навчання «обросла» теорією, з'явилися послідовники. У 1995 р. відбулися перші відкриті заняття, а нині патентована методика використовується і за кордоном.

Навчання може починатися навіть з ембріонального періоду.

Фахівці стверджують, якщо вагітна мама багато пірнає, дитині згодом легше тамувати дихання надовго, вона виділяється поміж однолітків спокійним ставленням до води.

Методика Густава Лебона

У своїй книжці «Психологія виховання» Густав Лебон ще в 1902 р. виклав принципи, які, по суті, є стовпами сучасних всесвітніх тенденцій в освіті. Його підхід — це, якщо вживати сучасні терміни, поєднання компетентнісного навчання та soft skills.

Лебон проаналізував систему освіти у Франції та інших романських країнах (Іспанія, Португалія, Італія) і дійшов висновку, що освіта в цих країнах на всіх рівнях, від дошкільного до вищого, ґрунтується виключно на механічному запам'ятовуванні.

Дітей і юнь навчають лише слів, і врешті вони знають лише слова, а не предмети реального світу. Це призводить до некомпетентності, професійної безпорадності й урешті-решт — занепаду країни.

Після порівняння романської освіти з англосаксонською і німецькою Лебон стверджував, що для поліпшення освіти потрібно змінювати не зміст програм, що базуються на запам'ятовуванні, а змінити саму методику викладання.

Основою навчання повинні стати практична справа й експеримент. Навички й уміння, на думку науковця, важливіші за знання, причому ці навички, щоб вони не забулися, учні мають здобути самостійно.

Загальний закон навчання, за Лебоном, такий: «Виховання — це мистецтво пропускати свідоме в несвідоме». Тобто людина має знати щось, навіть не замислюючись про це.

Завдання виховання — сформувати корисні умовні рефлекси, звички, що стануть елементами характеру успішної людини.

Рисами характеру, що дають людині змогу стати хорошим фахівцем у будь-якій сфері, Лебон вважав ініціативність, спостережливість, дисциплінованість, завзяття, почуття солідарності, самостійність, самовладання, здатність мислити.

Лебон був учителем легендарних Юнга та Фрейда, навчав всю еліту Франції, Великобританії, виховував аристократів.

Методика Марвіна Маршалла

Відомий експерт із виховання доктор Марвін Маршалл знайшов спосіб зростити дітей успішними, самостійними та відповідальними, не вдаючись до підкупів, погроз і наказів. Пані

Яворська адаптувала мотиваційну систему Маршалла для українських дітей. За Маршаллом, є три рівні поведінки. Пані Яворська назвала їх червоним, зеленим і жовтим. Ці кольори підсвідомо асоціюються з чимось небажаним, шкідливим, небезпечним (червоний), із чимось середнім, пересічним, недосконалим (жовтий) і з певним благом, дозволом (зелений). Відповідно, червоний рівень — це деструктивна поведінка, жовтий — нейтральна поведінка байдужої людини, а зелений — ефективна конструктивна поведінка. Педагог щодня розповідає дітям казки й історії, даючи приклад поведінки різного рівня. Наприклад, на червоному рівні ведмедик доламує надламану гілку дерева, на жовтому — не зважає на неї, на зеленому — лікує поранене дерево. Казки детально обговорюються. Прикладом поведінки, не завжди «зеленої», можуть бути і вчинки вихователя. «Зловивши» себе на безвідповідальній або байдужій поведінці, вихователь звертає на це увагу дітей і обговорює власний учинок. Також під час роботи за системою Маршалла можна використовувати кольорові картки, обговорювати улюблені мультіки.

«Через місяць такої роботи — запевняла пані Яворська, — діти починають думати, як реагувати на ситуацію, обговорювати це між собою». Виховується відповідальність до занять. Дитина відчуває, що заняття їй потрібні, це її досягнення. «Це найкраще, що можна дати дитині», — запевнила психолог.

Використані джерела

1. Аннотация к книге «Воспитание без стресса» [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.labirint.ru/books/406434/>.
2. Дворічних малюків вчать рахувати малюнками [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://gazeta.ua/articles/family/_dvorichnih-malyukiv-vchatrahuvati-malyunkami/444825.
3. Ефанова М. В. Харькове воспитывают детей-амфибий [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://vecherniy.kharkov.ua/news/54742/>.
4. Методика Воскобовича [Электронный ресурс]. — Режим доступу : http://mama.neolove.ru/early_childhood_education/method_voskobovicha/metodika_voskobovicha.html.

Підготував Олександр ПОДОЛЯК

зображення з: askraska.com

Дитячі садочки на вагу золота

Як нині працюють дошкільні заклади?

Садочок, до якого ми йшли на невелику журналістську інспекцію, знайшли не одразу. У мікрорайоні, де ми шукали наш дитсадок, поряд є кілька дошкільних закладів, хоча, як потім з'ясувалося, — місць у садочках для дітей катастрофічно не вистачає. Неприємно здивувало те, що, помилившись садочком, ми змогли без проблем зайти на територію ДНЗ і навіть увійти до приміщення закладу без жодних перепон. Тому коли з'ясували, у якому саме садочку нас чекають, перша увага була спрямована саме на заходи безпеки. Ворота, які перед нашим приходом відчинили, зачинилися після того, як ми пройшли на територію, хвіртки ж, які є по периметру, ззовні можна відчинити, лише знаючи код замка. Це вселяло надію, що в нашому садочку з дотриманням правил ситуація краща. Тож ми пішли дивитися.

Добрий день, дітки!

Одразу потрібно сказати, потрапили ми у зразковий садочок, де вихователі професійні, із дітьми працювати люблять. У садочку малечу не лише навчають рахувати, читати й потрошку писати (то, звичайно, для старшачків), а й в ігровій формі викладають англійську, за спеціальною програмою розвивають дрібну моторику рук, творчі здібності маленьких вихованців і дбають про необхідні фізичні навантаження.

Почали ми ознайомлення з буденним життям садочка з групи п'ятирічок. За маленькими столиками сидять 20 хлопчиків і дівчаток.

«Узагалі в групі 27 дітей. Але дехто прихворів, когось батьки сьогодні не привели до садочка», — говорить вихователь Оксана Ткаченко. Тут слід сказати, що загалом садочок заповнений на 130%. Більше прийняти дітей просто неможливо. Діти спочатку споглядають гостей, потім починають звертати увагу на власні роботи — розмальовані паперові яйця до Великодня. Ми ж тим часом говоримо далі з вихователем,

яка розкаже, що, звичайно, керується у методиках виховання рекомендаціями від Міністерства освіти і науки України, та методи їх упровадження — то вже на розсуд вихователів. Головне, щоб дітям було цікаво, щоб вони хотіли дізнаватися щось нове. Наприклад, у садочку є кімната з безліччю деталей від конструктора LEGO. Діти під наглядом вихователя складають конструкції на різну тематику. Ми побачили навіть модель будівлі парламенту в Будапешті, яку діти старших груп готували до конкурсу. Такі заняття розвивають уяву, моторику рук, що позитивно позначається на розумовому розвитку дитини.

Маленькі вихованці співають пісень і вгадують предмети навіпамачки на уроках англійської мови, де з дітками говорять лише іноземною мовою. Малеча у свої 4—5 років легко може назвати столові прибори, транспортні засоби, тварин і коротко розказати про себе мовою туманного Альбіону.

Та нагальне завдання садочка — це не стільки навчання, скільки розвиток соціальних навичок

зображення з: askraska.com

дітей. Пам'ятаєте, нас же всіх у свій час вчили того, що таке добре, а що — погане? Давати поглибленні знання дітям будуть уже в школі, у садочку мають навчити маленьку особистість того, що таке людяність.

Інклюзія — це природно

Саме таким і має бути суспільство нового покоління — людяним. А один із найкращих способів виховати — привчати дітей допомагати іншим. У такому віці вони це сприймають як природну модель поведінки. Такими спостереженнями поділилася з нами директор садочка Світлана Безпала та розказала про інклюзивну групу, яка працює в садочку другий рік.

«Раніше не було спеціального законодавства. Але з 2015 р., коли вийшов закон про наповнюваність таких груп, оплату праці вихователів та асистентів вихователів, змогли створити групу», — говорить директор.

Коли комплектували групу, було не дуже просто. Частина батьків не дуже хотіла віддавати дитину на виховання з дітьми, які мають певні особливості, адже вважали, що вони можуть бути агресивними чи потребувати більше уваги, а це значить, що власна дитина буде доглянута не так добре. Деякі батьки йшли в цю групу, тому що не було виходу. Інші групи вже були укомплектовані. Звичайно, не всі батьки мали такі перестороги, частина свідомо віддавала дітей в інклюзивну групу.

«Діти справді стають гуманнішими, більш чемними, завжди допомагають цим особливим діткам. Кажуть, що в школі діти жорстокіші, у нас такого немає», — додає Світла Безпала.

Ставимо запитання, чи стало більше особливих дітей зараз, але отримати відповідь не так просто. «Раніше таких дітей намагалися закрити або вдома, або в інтернатах, — говорить Світлана Безпала. — Не прийнято було навіть запитувати, соромно. Зараз же суспільство змінюється, особливості дитини — це не її вирок, тож і до садочків приводять тепер дітей частіше».

Комунікації важливо вчитися не лише дітям, а й дорослим. Прописні істини — говорити з власною дитиною — здавалося б, але деяким батькам потрібно це пояснювати, адже з'являється дедалі більше дітей із проблемами мовлення. І це не лише ті випадки, коли діти не можуть правильно вимовляти звуки, а й ті, коли звуки просто не розрізняються. Для таких дітей, наприклад,

слова «слива» і «злива» сприймаються, як одне.

«Так відбувається від того, що ми дуже мало спілкуємося з дітьми. Вони зайняті з планшетом, який із ними не говорить, і від тих гаджетів не мають спілкування і не чують, тому словниковий запас не поповнюється», — пояснює логопед садочка Ольга Черник.

Державні чи приватні?

Побувши в садочку півдня, ми подивилися на буденну роботу вихователів, їхніх помічників, зазирнули на кухню, до медсестри, до спортзалу та впевнилися, що садочок і справді зразковий. Дітки жваві, допитливі — видно, що ними займаються, розвивають і навчають. Це дуже потішило, але, на жаль, такий комунальний садочок є не в кожному районі навіть столиці, не кажучи вже про всю Україну. Є зовсім інші історії та зовсім інші садочки, де дітей можуть принижувати та навіть створюють умови, що загрожують їхньому здоров'ю та життю.

Навіть більше, узагалі муніципальних садків, дошкільних закладів, де батьки можуть не платити за перебування дитини великі гроші, просто мало. Наприклад, за даними Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА, станом на 1 січня 2017 р. працює 552 дитячі садки, із них 521 — комунальні, 19 — приватні, 13 — відомчі. Також діють 53 приватні центри розвитку дитини, ще у 10 приватних загальноосвітніх навчальних закладах створені окремі підрозділи дошкільної освіти.

Хоча питання з приватними ДНЗ залишається не дуже зрозумілим, адже якщо, наприклад, зазирнути на сайт sadik.ua, то лише по Києву

в розділі «приватні садочки» ви знайдете описи більш ніж 150 приватних закладів.

Справа в тому, що діяльність приватних дитячих садочків не перевіряється так, як комунальних. Вони не повинні оформлювати ліцензію на власну діяльність (лише за бажанням), а інспекція їхньої діяльності, відповідно до дії мораторію на перевірку малого бізнесу, відбувається лише за скаргою. Якщо подивитися відомості про підприємців, які отримали (переоформили) ліцензії на провадження освітньої діяльності в Києві, то таких за минулий рік ми нарахували 43. До речі, у переліку навчальних закладів і суб'єктів господарювання, яким анульовано ліцензії на провадження освітньої діяльності, у 2016 р. не було жодного ДНЗ.

Як будують садочки по Україні?

Доволі скрутна ситуація й із будівництвом дитячих садочків. Фінансування на таке будівництво виділяє місцева влада, тендери ж проводяться через систему Prozorro. Ми подивилися і з'ясували, що на запит «будівництво ДНЗ» у 2017 р. подано лише 7 пропозицій на всю Україну, хоча проточні та капітальні ремонти замовляють частіше — таких запитів понад 100.

Місцева влада шукає різні статті доходів, які можна витратити на будівництво дитсадків. Одним із таких механізмів зараз є Державний фонд регіонального розвитку.

У Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ, яке й опікується розподілом цих коштів, розповіли, що минулого року було про-

фінансовано 88 дошкільних навчальних закладів (ДНЗ) у всіх областях України, за виключенням Вінницької, Запорізької, Одеської, Полтавської та міста Київ. На це було виділено майже 221,6 млн грн, із яких використано 186,7 млн грн.

У 2016 р. із цього фонду було профінансовано будівництво 7 дитсадків, реконструйовано 55 ДНЗ, а капітальний ремонт проведено у 26 садочках.

Що стосується цього року, то було прийнято рішення продовжити фінансування низки проектів, що були подані ще торік. Серед них — реконструкція одного ДНЗ у Тернопільській області, капітальний ремонт чотирьох ДНЗ і реконструкція одного ДНЗ у Херсонській області, будівництво нового ДНЗ у Чернівецькій області.

Наразі регіони доопрацьовують нові проекти на 2017 р. і подають їх на розгляд Комісії. Уже погоджено 4 нові проекти ДНЗ у Рівненській області: 3 реконструкції та 1 нове будівництво.

Повертаючись до столиці, слід сказати, що з 2014 р. в Києві ввели в експлуатацію всього 4 дитячі садочки. Забудовники, які готові будувати ДНЗ, кажуть, що процедура проходження тендерів доволі непроста, адже часто дивляться не лише на репутацію забудовника, а й на вартість робіт.

Поки перевірять усе — час минає, вартість проекту змінюється через коливання курсу гривні, стають потрібні нові погодження.

Коли ж садочок побудовано, йому надається юридична адреса і лише тоді можна починати шукати персонал. А це окреме питання, адже як розказала директор нашого зразкового садочка, знайти фахових і сумлінних спеціалістів на мізерну зарплату дуже важко.

Тож і виходить, що все державне у нас — це довго, важко та дефіцитно. А дітки тим часом народжуються і підростають, не чекаючи жодного тендера чи закінчення будівництва. І батьки часто готові на приватні садочки, яких, ми впевнені, буде ставати більше, адже ж є попит і спрощені санітарні вимоги для ДНЗ. Що з цього вийде в умовах мораторію на перевірку діяльності приватних садків, ми побачимо згодом.

Сподіваймося, що все врешті-решт складеться добре, і у нас стане більше приводів писати про зразкові садочки і аж ніяк не навпаки.

Джерело:

Інформаційне агентство «Правда»
<http://pravda.press/chronicle/analytics/dityachi-sadochki-na-vaguzolota-yak-sogodni-pratsyuyut-doshkilni-zakladi--26946/>

